

۲۰۴۸۰۰۰۰

درس‌نامه

صرف و نحو

تلخیص، تنظیم و ویرایش
منابع درس صرف و نحو عربی

ویژه آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری
کلیه گرایش‌ها

چاپ اول؛ سال ۹۸

سرشناسه	: ذوقی، امیر، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	: درس نامه‌ی صرف و نحو: تلخیص، تنظیم و تسهیل منابع درس صرف و نحو عربی... / مولف امیر ذوقی.
مشخصات نشر: تهران	: آیات مبینات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۱ ص.: جدول، نمودار، ۲۹*۲۲ س.م.
فروست	: بسته‌های آموزشی حافظون ویژه درس‌های عمومی کلیه رشته‌های الهیات.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۱۴۵-۱-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
یادداشت	: نمایه.
عنوان دیگر	: تلخیص، تنظیم و تسهیل منابع درس صرف و نحو عربی
موضوع	: زبان عربی-- صرف و نحو -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Arabic language -- Morphosyntax -- Study and teaching (Higher)
موضوع	: زبان عربی-- صرف و نحو -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: Arabic language -- Morphosyntax -- Examinations, questions, etc. (Higher)
رده بندی کنگره	: ۹۳۸ / ۹۵۱ : PJ6203
رده بندی دیویی	: ۴۹۱.۷۵-۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۶۰۸۱۰

بسته‌های آموزشی حافظون ویژه دروس عمومی، رشته‌های الهیات

درس نامه صرف و نحو

تلخیص، تنظیم و تسهیل منابع درس صرف و نحو عربی

با تأکید بر مبانی العربیه ۴

ویژه آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری الهیات

چاپ اول؛ سن ۱۸

مؤلف: دکتر امیر ذوقی

ناشر: انتشارات آیات مبینات

تیراژ: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۸۰۰۰۰۰ ریال

تماس با ما

شماره ثابت : ۰۲۱۶۶۴۱۸۴۹۰

شماره همراه : ۰۹۱۹۸۰۰۰۹۷۰

سایت : www.haafezoon.com

ایمیل : haafezoon@gmail.com

سامانه دریافت پیامک : ۰۲۱۳۳۴۴۲۰۰۵

در فضای مجازی ما را با شناسه haafezoon جستجو کنید.

جهت دریافت اطلاعات تخصصی رشته خود و دریافت فایل‌های مکمل، عدد ۱ را به سامانه ۰۲۱۳۳۴۴۲۰۰۵ پیامک کنید.

مقدمه مؤلف

زبان عربی زبان قرآن کریم و زبان فرهنگ و تراث اسلامی است. هر کس که علاقه‌مند به مطالعه و پژوهش در ژرفای فرهنگ و علوم اسلامی باشد، ناگزیر باید زبان عربی را فرا گیرد. آموختن دستور زبان عربی اعم از صرف و نحو یکی از مهم‌ترین گام‌هایی است که باید در این جهت برداشته شود. کتابی که هم‌اکنون در بسیاری از دانشگاه‌های ایران محل تدریس و تدارس است، سطح چهار کتاب «مبایذ العربیة» نگاشته و رشید مرتونی است. این کتاب در چهار سطح نگاشته شده که سطح چهار آن دارای دو بخش صرف و نحو است. از آنجا که نقشه‌هوائی مباحث در سطوح پیشین ارائه شده و این آخرین سطح ارائه مطالب است، نویسنده مباحث را با جزئیات کامل و با ارجاع به مباحثی که در سطح قبلی رتیب آموزش متأخر هستند ارائه می‌کند. بدون تردید مواجهه دانشجوی ایرانی با این کتاب بدون آنکه سطوح پیشین را گذرانده باشد، او را دچار سردرگمی و عدم ارتباط کامل با مطالب کتاب می‌کند.

از سوی دیگر انگیزه مؤلف مسیحی کتاب در تفسیر این کتاب بیش از آنکه دینی باشد، ملی است و به زبان عربی به عنوان زبان وحی و زبان قرآن کریم نمی‌نگرد. تعریض‌هایی که در برخی قسمت‌های کتاب به قرآن کریم دارد گویانکه پاسخی درخور دارد، شهادتی بر این مطلب است. باور او به آیین مسیحیت تا جایی است که در ذکر نمونه‌ای برای منادای مندوب عبارت: «وَأَمِّنْ صَلْبُهُ الْيَهُودَاهُ» را مثال می‌آورد که از دید منتقد کتاب نیز مخفی مانده است (قسمت آخر، ص ۲۱۷، تنقیح حمید محمدی).

در این درس‌نامه تلاش شده مباحث کتاب مبایذ العربیة در سطحی عمیق‌تر و تأکید بر قرآن کریم ارائه شود. از آنجا که این کتاب عمدتاً مورد استفاده طلاب و دانشجویانی خواهد بود که مباحث صرف و نحو را در سال‌های دبیرستان و یک دور درس گرفته‌اند، جزئیات هر مبحث در جای خود عنوان شده است. در برخی موارد قواعد مذکور در کتاب مبایذ العربیة، منادم دست اول صرف و نحو همچون شرح شافیه و شرح کافیة رضی الدین استرآبادی (۶۸۶ ق)، الفیه و تسهیل ابن مالک (۶۷۲ ق)، اوضح المسالک و مغنی ابن هشام (۷۶۱ ق) و شروح ابن عقیل (۷۶۹ ق)، اشمونی (۹۰۰ ق) و سیوطی (۹۱۱ ق) بر الفیه مغایرت دارد که در این کتاب تذکر داده شده است. در برخی موارد نیز قاعده‌ای در کتاب مبایذ العربیة ذکر شده که در این منابع معروف نیست؛ در این حالت آدرس مطلب در کتاب مبادی ذکر شده است.

نشر آیات و مؤسسه قرآنی حافظون با این امید **درس‌نامه صرف و نحو** را در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌دهد که دقایق قرآن کریم با یادگیری عالمانه دستور زبان عربی بیش از پیش بر آنان عیان گردد و زمینه‌ساز انس و بهره‌وری بیشتر آنان از این خزانه عظیم الهی گردد. ان شاء الله.

فهرست مطالب

۱۱	بخش اول: صرف فعل
۱۳	درس ۱. تعاریف و کلیات
۱۶	درس ۲. ساخت های تصریفی فعل (ماضی، مضارع و امر)
۲۰	درس ۳. ساخت های تصریفی فعل (مجزء و مزید فیه)
۲۵	درس ۴. لازم و متعدی - فاعل و مفعول
۲۸	درس ۵. افعال سالم و غیر سالم
۲۹	درس ۶. مهموز و قواعد تنغیف - مزه
۳۲	درس ۷. ادغام
۳۴	درس ۸. اعلال فعل مثال
۳۷	درس ۹. اعلال فعل اجوف
۴۲	درس ۱۰. اعلال فعل ناقص واوی
۴۶	درس ۱۱. اعلال ناقص یائی، لفیف مفروق و لفیف مبرون
۵۰	درس ۱۲. سایر قواعد اعلال
۵۲	درس ۱۳. نون تأکید
۵۷	بخش دوم: صرف اسم
۵۹	درس ۱. کلیات صرف اسم
۶۰	درس ۲. مصدر و اسم مصدر
۶۳	درس ۳. مشتقات وصفی (۱)
۶۶	درس ۴. مشتقات وصفی (۲)
۶۹	درس ۵. مشتقات غیر وصفی
۷۱	درس ۶. ساخت های اسم
۷۳	درس ۷. تشبیه
۷۵	درس ۸. جمع
۸۱	درس ۹. تصغیر
۸۳	درس ۱۰. نسبت
۸۶	درس ۱۱. تذکیر و تأنیث
۸۹	درس ۱۲. سایر تقسیمات اسم
۹۴	درس ۱۳. اسماء عدد
۹۹	درس ۱۴. تقسیم اسم به معرب و مبنی - ضمیر

درس ۱۵. اسم اشاره.....	۱۰۴
درس ۱۶. اسم موصیل.....	۱۰۶
درس ۱۷. اسم استفهام - اسم شرط.....	۱۱۱
درس ۱۸. اسم فعل.....	۱۱۴
درس ۱۹. کنایات و ظروف مبنی، غایات و مرکبات - بناء عارضی.....	۱۱۷
درس ۲۰. منصرف و غیر منصرف.....	۱۲۲
بخش سوم: نحو.....	۱۲۵
درس ۱. اعراب و انواع آن (اعراب اصلی و نیایی).....	۱۲۷
درس ۲. انواع اعراب (اعراب ظاهری و تقدیری).....	۱۳۰
درس ۳. اصول اعراب نویسی.....	۱۳۲
درس ۴. تعلق - مصدر مؤول - نقشه کلی علم نحو.....	۱۳۴
درس ۵. فاعل و نائب فاعل.....	۱۳۸
درس ۶. مبتدا و خبر.....	۱۴۱
درس ۷. نواسخ - حروف شبهة بالفعل.....	۱۴۹
درس ۸. نواسخ - افعال ناقصه.....	۱۵۶
درس ۹. نواسخ - حروف شبهه «لش».....	۱۶۰
درس ۱۰. نواسخ - «لا» النافية للجنس.....	۱۶۲
درس ۱۱. نواسخ - افعال مقاربه (کاد و احرنها).....	۱۶۶
درس ۱۲. نواسخ - افعال قلوب و تحویل (ظن و آخواب).....	۱۶۹
درس ۱۳. منصوبات - مفعول به.....	۱۷۳
درس ۱۴. اشتغال.....	۱۷۸
درس ۱۵. منادی.....	۱۸۱
درس ۱۶. اقسام نداء - ترخیم منادی.....	۱۸۵
درس ۱۷. مفعول مطلق.....	۱۸۸
درس ۱۸. مفعول لأجله (مفعول له).....	۱۹۲
درس ۱۹. مفعول فيه (ظرف).....	۱۹۴
درس ۲۰. مفعول معه.....	۱۹۷
درس ۲۱. حال.....	۱۹۹
درس ۲۲. تمییز.....	۲۰۷
درس ۲۳. مستثنی.....	۲۱۰
درس ۲۴. مجرورات.....	۲۱۶
درس ۲۵. توابع - نعت.....	۲۲۰
درس ۲۶. توابع - توكید.....	۲۲۶
درس ۲۷. توابع - عطف نسق.....	۲۲۹
درس ۲۸. توابع - بدل.....	۲۳۳
درس ۲۹. توابع - عطف بیان.....	۲۳۵
درس ۳۰. اعمال شبه فعل.....	۲۳۸
درس ۳۱. تنازع.....	۲۴۴
درس ۳۲. نواصب مضارع.....	۲۴۶

درس ۳۳. جوازم مضارع	۲۵۲
درس ۳۴. اسلوب قسم	۲۶۰
درس ۳۵. صیغه‌های تعجب	۲۶۳
درس ۳۶. افعال مدح و ذم	۲۶۶
درس ۳۷. باب حروف - حروف جز	۲۶۹
درس ۳۸. باب حروف - غیر حروف جر	۲۷۸

www.ketab.ir